

Ezen lapok minden héten negyszer, n. m. kedden, csütörtökön, pént. és vasár. jelennek meg. Előfizetési ár félve Buda-pesten hához-hordással 5 ft., borítékban 6 ft., postán borítékban 6 ft. ez p. A hirdetések minden apróbetűs hasábrsorozat 5 (öt) ez. kr. fizetnek

Kedden

512.

December 22. 1846.

Előfizethető helyben a kiadók hivatalban, hatvani utczán Horváth-házban 1881k szám alatt földszint, és minden királyi postahivatalnál. — Az ausztriai birodalomban a külföldre menendő példányokat csak a bécsi császári postahivatalnál rendeltethetnek meg.

BUDAPESTI HIRADÓ.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Kinevezések. Előleptések. Megüresült állomások. Halálozás. Civilisatio és közgazdasátság IV. — A rendkiv. hiteltár a vasutreszvények számára 's a magyar központi vasut. A dunatiszár csatorna-társaság 10d. választmányi ülésében felolvasott számvetés-görög jelentése. — Megyék: Közgyűlés Pozsony- és Csongrádban. — Budapesti bíróság. Pesti megyesüllet. — Emberbaráti segélyre felhívás az aranyidkai tűzkárvallott szerencsétlenek részére. Ausztria. Külföld. Nagybritannia. Franciaország. Portugalia Mexiko. Egyveleg. Hivatalos és magánhirdetések. Lotériákban húzott számok. Nemzeti színház Játékrend. Gabonaár. Statuspapirok és részvények árkelete Dunavirzállás.

IRODALOM ÉS TUDOMÁNY. Kölcsey Ferencz minde munnak. Szerkesztik b. Eötvös József, Szalay László és Szemeré Pal. 5. kötet. Sret Pesten. Kiadja Heckenast Gusztáv 1840—44. — (Folytatás.)

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY.

Ő. es. kir. ap. Felsége az alsó-vezetkei kir. sőhivatalból, egy mászamesteri állomást 300 ftnyi évi díjjal, szabad lakással, 150 font scjírandsággal, és 300 ftnyi biztosítékú pénzzel, nemkülönben mászshivatali 200 ftnyi évi fizetéssel, szabad lakással, 10 font sójárulékkal és 200 ftnyi cautióval legkegyelmesebben újonndszerezéseni méltóztató.

A nmlgu m. kir. udv. Kamara Wittmann Imre bajai k. sőmázs-mestert saját kérelmére hasonló tisztviselőben Nagyváradra át-helyezvén, az imigy üressége jott bajai k. sőmázs-mesterei állomásra Bög ehold. Fülöp mászogi sőmázsot; továbbá a geci sőhivatali megüresült ellenőrködő mászamesteri állomásra Stejzner Ferdinand pesti k. sőhivatali irnokot; végre a főkavai erd. hivatali irnokságra Tanneberg erd. hivatali fővezetőket alszalmazta.

HALÁLOZÁS. Tek. berrnátfalvi Földváry György, több megyék táblabírája és ns Hevesmegye volt alispánja f. hó 13kán szűti helységében — gutaités következtében — örök életre szenderült; kesergő özvegyet és egyetlen hajadon leányt hagyván maga után.

Civilisatio és közgazdasátság IV. Hogy a civilisatio csak a statusban fejlődhetik, ezt bizonyítani fölösleges volna; de hogy a status ezen hivatalának csak ugy felelhet meg, ha a közgazdasági források bőven folynak; ezt már be kellene bizonyítani, nem azért, mintha valaki a világ ügyeivel eléggé ismeretlen lehetvén, ezt tagadni merné, hanem azért, mert az ebbeli igények azon forrásokkal többnyire ninesenek kellő arányban. Azonban nehogy ennek bebizonyítása által a száraz számok egy végtelen tömkelegbe tövedjünk, ezt nem akarjuk feltenni senkiről is.

Mint a földön mindenben, ugy kiváltkép a civilisatio igényei és a közgazdasági források ezen viszonyát tekintve, szörnyen elmaradt a valóság az eszméleti ideális állapottól; mert ha ezt elérhetők, akkor a népek állandó jólétüknek örülve, ezt kormányaik iparkodásának tulajdonítanak és köszönnék, következképen azt magok jószántukból és őszinte készséggel minden lépésnél gyamolítanak; a kormányzó pedig ezen sikerült iparkodásuk büszke öntudatában népeik bizodalma alapítanak reményeik minden fogamatát ugy, hogy az elégtelenség az egyik és a kényszerítés a másik oldalon tökéletesen megszűnik!

De akármily transcendentalisnak láttassék is ezen eszme, azért mégis utána kell törekednünk, vagyis ahöz bármily messziről is közelednünk.

Irodalom és Tudomány.

KÖLCSEY FERENCZ MINDEN MUNKÁI. Szerkesztik b. Eötvös József, Szalay László és Szemeré Pal. 5. kötet. Sret Pesten. Kiadja Heckenast Gusztáv 1840—44. (Előfizetési ára a hat kötetnek 10 ft p.) (Folytatás.)

Kölcsey tulajdonképi bírálatokat három nagy költőnkől adott, a rég elhunyt Csokonairól, 's a még akkor életben volt Kisról és Berzsenyiről, ezenkívül Balla Karolynak egy kised ossiáni költeményéről, egy Kezinczy által fordított pindarusi ódáról, végre 's legterjedelmesebben Körner nemet költő „Zrinyi” című szomorujátékáról. Kölcsey tagadhatlanul nagy mértő, következképen nagy és competens mubíraló is volt, de az ideálnak igen eles és a valóval semmiképen meg nem állható kitűzése rendkivül szigoruvá 's nem ritkán igaztalanna tevé a derek ferlut. A kritikának valódi kelleke a nyomos tudomány vagy mértés és részrehajlatlan itelés, ő pedig tulajdonáva tette annak a kerleltelenséget is, holott ez a kritika fogalmához semmiképen nem tartozik; mert a kritikusnak egy az, hogy sine ira et studio kell bíralnia; mas az, hogy sohasem kell felednie, mikint a kitűzött ideál elérhetlen, a művészek szintugy mint a bíralónak, es maga a bíraló is ugyanazon közönség tagja, meg pedig csak egy tagja, mely előtt iteleiteit elharsogtatja. Az a szerfeletti szigorúság egyoldalúságot szul, mely nem ritkán egyve vág a részrehajlással is. Csak egykét felallított geniet bálványoz az ilyen, 's a többi mind silányvá törpül előtte; pedig geniek mindnyájan nem lehetünk, és az nem is volna hasznos, mert így csupa rendkivüliségekből állna a világ. A mit a geniek, kortarsaik felett lebegő szellemkint, rendkivüli 's mintegy ideális lángvonatokban ábrázolnak elő, azt a kisebb rendű talentumok dolgozzák fel és fejtegetik ki, ők plántalgalják a rendes értelmi világnak egész széles mezejére 's teszik közértéküvé; ezek tehát szintolly szükséges és érdemes literaturai tagok a magok nemében, mint a geniek az övekben. — Hogy Csokonai keményen és egyoldalulag van bíralva, tagadni nem lehet. Már Csató nyilvánította, hogy nem érti a nem épen hideg, nem épen igazságos kritikust: genialis szokellések 's még sem genie? való vocatiónak belyege, de nem vocatio? való poetai lélek 's nem poeta? legtöbb originalitás 's mégsem original? a comicumnak való szelleme 's mégsem comicus? 'sat. — 'S Kölcsey igaztalanságát teljessé teszi azon kike-lése, mely szerint Körner Zrinyijének bíralatában ezen kevés-

Ha az elégtelenség az egyik oldalon mutatkozik, a kényszerítés vagy elhanyagolás a másik oldalon el nem maradhat, és — hol ezek működnek, azon téren a civilisatio meg nem fér, a közgazdasátság ki nem fejlődik, mert ennek főforrása a közvagyonnak azon része, mely minden egyentől közczélokra behajtandó; az elégtelenség pedig a közvagyon szaporításának igen ártalmas, és meg azontelul a kényszerítő behajtás is sokkal drágább és eredménytelenebb, mint a készséggel találkozó; azért főgonlja minden statusnak ezen elégtelenséget leküzdeni, mely leginkább onnan ered, hogy azon rész, mely az egyének vagyonából a végett levonandó, hogy a status által behajtandó összeg kikerüljön, nines kellő arányban az egyének egész vagyonával, következképen ezen levonást fájlalja, és fájlalandja annál érzékenyebben, ha, mint nálunk észreveszi, hogy mások, kik vagyonosabbak nálánál, ezen levonástól mentesek; mert így meg nem győzhető, hogy a status szerkezete azon behajtás mellőzhetlenségén alapul, hanem abban csak felette uralkodó önkényt lát, és pedig annál nyomasztóbbat, mennél szigorúbb a behajtás és mennél nagyobb bizalmatlansággal viseltetik azok iránt, kikről ezen intézkedések származnak.

Igaz, hogy illy szomorú állapot közönségesen azt húzza maga után, hogy a kütérés megelőzésére azután rendkivüli áldozatokhoz folyamodnak, melyek a vagyonosabbakra vagy szabadalmásokra szabotnak, de ebben nines köszönet, mert ezeket „ajánlatoknak” vagy „subsidiumnak” nevezik, mely nevezet kétségkivül igen jól fejezi ki a dolgot „grammaticae” hanem közgazdasátszázlag szerencsétlen képtelenséget involvál, mert ha a status szerkezetének alapja a szabad ajánlat, azaz: oly valami, melyet meg is lehet tagadni; ha a status eszmét annyira lealacsonyítjuk, hogy az mint egy bukott intézet „subsidiumra,” azaz: könnyűreletes a lamizsára vagy felségelésre szorul, mely természeténél fogva csupa történelmes szeszelytől függ; akkor felfoghatatlan a status akármikor tetszik, és nem is szükséges bizalmatlanságot okozó tényeket bevárni.

Világos ebből, hogy rendes és általános teherhordás nélkül status nem képzelhető, és ha eddig fenállhatott volna is, nem fog fenállhatni ezentul, mert a civilisatio igényei nőten nőnek, melyek csak így kielégíthetők, és ezzel nálunk még egyéb kérdések is egybe vannak kötve. Ha ez csupa hatalomszóval rendeztetünk is el: még akkor sem hiányzanának az okok illy eljárás melegségére; de ha a hatalom ezen elhatározást magára a nemzetre bízza, és a nemzet maga részéről mindent elkövet, hogy ezen, mindig rendkivüli nehézségekkel találkozó kérdést, maga intézze el: akkor ez tagadhatlanul: haladást tanusít, mind a civilisatiót mind a közgazdasátszát tekintve, és pedig mind a kormány mind a nemzet részéről, és azért üdvözöljük mind azokat mint valóságos civilisatorokat és közgazdaszókat. kik a teherhordás békes megfejtesén működnek nálunk, kiknél ezen téren sok érdemkiszorúra teheti szert, minthogy nem is annyira érzékeny áldozatokról, mint inkább nemes elhatározásról van szó.

De könnyű ám teherhordásról értekezni, kivált ha semmink

sinés, mivel az alá kerülhetnének. Vannak, kik nemes tüzzel vitatják, hogy ha a mostani adó kétszeresen fog kivettetni egyenlően az egész ország minden telkeire, mely most csak annak egy részén fekszik, sem azok, kik most terhe alatt nyögnek, sem azok, kik azt ujonan felvállalják, nem fogják érezni, és azért meg nem foghatják, mikép ellenezhetik ezt nemelylek; de mihelyt azután ugy rémlik előttök, mintha a szivar is adó alá kerülhetne — azonnal elalszik azon nemes tűz, vége az adózási készségnek, annyira, hogy ezen adó neme ellen szintolly szenvedélyesen kelnek ki, mint kikelték előbb azok ellen, kik telkeiket mindjárt tetszészerinti adózásnak alávetni vonakodtak.

Es mégis a két adó közt mily szembeszökő a különbség! A telkekre fektetett adó valóságosan kisebbiti a birtokos jövedelmét, mert ezt a természetnyek árába be nem számíthatja, mivel a termékek árát nem a természetők számvetése, hanem az időjárás és a vásár határozza meg, és semmi által tőle meg nem mentheti magát; ellenben a szivarra vetett adó mit eszközölhet? Tartozik-e az adózó szivarozni? nem; ő minden pillanatban maga szállíthatja le adóját, ha kevesebbet szivaroz, vagy ha nem dobálja szét az utcán az alig félig égett szivart, vagy pedig egészen adómentessé is teheti magát, ha a henye szivarozás helyett egészeségb. hasznosb és díszesb időöltéshez szokik.

Furcsa! egy kalán levest, egy falat kenyeret nem eszik a koldus az egész országban a nélkül, hogy a sóval, mely azt izelhetők és emészthetők teszi, elkerülhetlenül adoznak; és a dohánynál, mellynél alkalmatosb, kényelmesb és humanusabb adó neme ki nem gondolható a világon — ezt azok ellenzik, kik néha emphaticus pathossal hirdették, hogy „ők az adókérdés mártyrjai!” Ezt én többé nem hiszem, mert világosabban ki nem tünhetik, hogy nyelvükön fekszik erőnyök nagyja, de tényre eltökélve nem voltak.

Kik azonban ezen dolgok fejleményeit előlített nélkül figyelemmel kísérik, azoknak vizsgálásul ezek által talán megfejtesük, hogy a dohány jövedelmezése, ugy mint a teherhordás kérdése általában, a civilisatio és a közgazdasátság igen öszhangzó érdekeit mozdtija elő. — Dely.

A Pester Zeitungban a következő érdekes cikket olvashatni:

A rendkivüli hiteltár a vasutreszvények számára 's a magyar központi vasut. E lapok bécsi levelezésében a törlesztőtőke mellett legfelsőbb határozat következtében megnyitott rendkivüli hiteltár 's a nagy-szerű pénzügyi intézkedés nagy fontosságra már többször érintetett. Az ausztriai Lyodban megjelent illy című cikknek: „Rendszabályok a börzejatek korlátozására” eszes írja, arról a többi közt így szol: „Az valami eredeti, kész Minerva, kigorva valamely teremő-fejől, és egyszersmind egyszerű mint Columbus tojása — mindkettő nem csekély érdem jelen korunkban, mely annyira hajlandó a teremőderő hiányát üres compilatiók által pótolni. Továbbá, egy élő rendszabály az, a status-hatalom tevékeny behatása 's részlette, mely a börze működésébe nagyszerű eszközökke maga avatkozik azon kijelentett szándékkal, hogy a hazug-

dolgozatok felvetelet. En ezt felesleges szigorznak tartom és ajánlanám inkább a nagy költők minden műveinek korszerinti előterjesztését, mint jelenleg Vörösmarty verseinek kiadásában szemlelhetni, hogy láttassék a költői geniusnak első feltűnése, fejlődése és tokelyesülése. — Körner „Zrinyi”-jének bíralata, mely nemileg a tragoedia theoriját is magában foglalja, nagy művészi tudománnyal, sokoldalúsággal és eles elmével van készítve, 's ez legterjedelmesebb bíralat is, de nem tagadhatni, hogy több helyeken szerfeletti szigorúsággal is, mellyben a bíraló nemesak Körnert, hanem Schillert is mindenképen igyekszik Gothe emelésevel árnyekba borítani, holott e két genie teljességé nem egy categoriába tartozik, az első a subjectiv vagy sentimentalis, a második az objectiv vagy naiv költészet képviselője lévén, és mindkettő első helyen állva a maga nemében. Kikel itt Kölcsey többek közt a jambusos drámákba elegyített rimelt sorok ellen, de midőn felhozza, hogy az illy rimteket meg Schillerben sem szeretheti, említeni kellett volna a minden kifogás feletti geniekint tisztelt Shakespearat is, ki szinte a prosán kívül rimelt sorokat is elegyit drámáiba. — Kedvetlen dolg itt találni a Csokonai védői és Berzsenyi antikritikai ellen való kikelesekét is. Egyebkint a bíralatban Kölcseyt egy új oldalról t. i. a humoristacairól tanuljuk ismerni, mely a recensioiban több helyeken mutatkozik. De leginkább kitündöklik az e kötet végén álló „Előbeszed” című kritikai szellemű értekezésben, mely eleitől végig a legeredetibb 's legmulattatöbb humorral, egymást üző élénk elmeségekkel és dus tartalommal jellei ki magát. — A Haba, ossiáni költemény bíralata a modorbani dolgozást általában gancsolni láttatik, mondvan: „A mások sajtságainak majmolása mindenkor tulajdon karakterünk romlását hozza maga után.” Igenis, ha szenvedélylyé 's szolgáltságá fajul, de onkint és szabadsággal a talentomosok ollykor szerencsésen és művésziileg tehetik, mint többek közt Kazinczy a Zrinyi modort, 's korunkban Petőfi a Gvadányiet, és maga Kölcsey is a Balassait (I. köt. 122 l.). Egyebkint a Balla által használt régi constructiók, mellyek helyreállítását még csak remelhetni sem itelő Kölcsey hűhetőknek, részint már eleibe léptek, p. o. az illyenek: „csatát csatázandók,” — „tábor, omladót mint” 'st.e. — A Kazinczy által fordított pindarusi óda bíralata mutatja, mennyire be volt Kölcsey avata a hellen iroknak mind nyelvbe, mind szellemebe. — (Vége köv.)

ság, armány 's szédülész fondorlatai közt az igazságot, becsületességet 's megmondóságot képviselendi. Ő az iparpapírok árfolyamát normalis értékre akarja visszaállítani. Ezzel nyílt háboru van izenve a börzejateknak, melynek üdve amaz érték ingadozásában fekszik. De mi ez intézkedés más kedvező eredményét még abban is látjuk, hogy a kérdéses pénztár műveletei által a status nemsokára a legfontosabb vállalatok körül (nevezetesen mellyek a közlekedés könnyítésére ezeloznak) mint tetemes részvénybirtokosok léphet föl, 's ezáltal magának azokra nagyobb befolyást szerzend. Ha a status — mint hivatásában áll — a nepgazdasági érdekeknek eféle nyereszkező vállalatok monopolizált kizsákmányolási irányá ellen képviselőjeként lép fel, ha a becsületesség 's tisztaság megőrzését, 's némelly utóljára ismét a börzére ezelozó számitási mesterfogások megakadályozását tüzendi maga elibe; ha sikerül neki ily vállalatok igazgatását egyes tüzszerek mindenható befolyása alól kiszabadítani, a közgyűléseket valódi komédiákból, az egyetemes érdekek valódi képviselőivé átalakítani, vak főesőválás helyébe a dolog megvitatását, némelly Crösusok szemhunyorításai helyett az okok uraságát alapítani meg — mi mind könnyen történik, ha a könnyen rettenő részvényesek a statusban támaszpontot nyerne: akkor e mellékhatás szintolly könnyen válhatik fontossá 's üdvössé, mint az, melly legközelebb 's tőkép ezeloztatott."

Helyén van itt meg a „Wiener Zig” azon vezérezkikk megemlíteni, hol ama rendszabály magyarázatján, legelőször is azon szédülésre történik utalás, melly a tulajdonított nyereséget képzelő vasutvállalatok részvényesit megragadja, minek aztán szükségkép keserű kiábrándulásra 's pénzerősítésre kelle vezetni. Továbbá kifejti, hogy ily bajok jövődorei elhárítása végett az ausztriai statuskoimány azon fontos határozatot léptette életbe, miszerint a vasutak építését magára vállalja, 's a már engedélyezett vasutársaságok megmentése végett, 's hogy a szükséges tőkek beszivárgása tőlök el ne vonassék. 1850-ig Ausztriában semmi új magános vasutvállalatra engedélyt nem adand. Mindemellett is a nyereszkezősi düh következtében, a crisis beállott, melly 1845-ki sept. hóban egész Európában elterjedett, 's a mi piacunkat is megtámadta. Az ez ellen indítványozott 's részint alkalmazott eszközök elégtelen palliatívák voltak. Mivel pedig a tényleges zavar oka az eladásra szánt részvények 's azok utáni kérdözsködés közti aránytalanságban fekszik, a fenálló körülmények közt tehát csak úgy szerezhetni legártalmasabb segélyt, ha találkozik egy becsületes kereskedő elég dis pénztárral ellátva, ki az eladó irányában nem leend méltánytalan 's at, 's egy ily vevő ő felsége a statusdosszagtörlesztő intézethez hasonló rendkívüli hitelpénztár által léptetett életbe. Ez erélyes, valóban atyai gondoságu intézkedés a börzeszedelgést 's játékok meggátolndja, 's különösen azon határozat által, hogy a lehető veszteség a vasutársaságok valódi értékét felül ne mulja, minden kisebb részvényesek meg lönek nyugtatva 's biztosítva, mivel részvényeket, ha azok eladására netán kényserítettnek, mindig méltányos áron eladhatókna tekinthetik.

Milly egyszerű mértékben szándékozik a magas pénzügyi kormányzóság a maga elibe tüzött ekké követni, az ausztriai Lloyd egy bécsi levelezésében találjuk megírntve, mellyszerint az udvari kamara nagyérdemű elnöke már 10 millió pftot tett a nemzeti banknál disponibilissé, hogy rajta vasutársaságok vétessenek, megoldva azon további határozattal, miszerint az ettől járulandó kamatok a nemzeti bank tartaléktőkéjéhez esatoltassanak.

De mi ez új pénzügyi intézkedést drága hazánkra nézve különös tekintetben örvedetessé teszi, az azon körülmény, hogy annak jótékonyága, amint biztos kuffból tudjuk, legelőször magyar vállalatokra fordítottat, miután a finansziygyek magas elnöksége, mielőtt aze ezelra szánt köztőkék pénztára más vállalatokat részeltethetne, legelőbb is magyar középonti vasut-részvényeket tetemes értékert vétetett. Könnyű átlátni, milly nagy előmozdítást nyerne ezáltal ime vállalatok, — a mint is e részvények beesse 8 nap alatt 10 pettel emelkedett — 's a ki tudja, milly nem kedvező fordulatokon kelle e nagyzerű vasutvállalatnak mindjárt keletkeztekör átessen, 's mennyire állott az mostoha behatása alatt épen azon befolyásoknak, miket elhárítani e teremtő pénzügyi rendeletek szándéka 's természetzerű eredménye; ki egyszersmind azon végtelenelőnyöket, miket az ország egykor a forgalom ime főeréből merített, 's azon befolyást, mellyet ennek sorsa a többi hazai vasutvállalatokra gyakorland, képes felfogni: az a magas pénzügyi kormányának ime tetteert, melly méltán sorolható azon kedvezményekhez, mellyek által e hazai vállalat onnan felülről a legsikeresebben mozdítottat elő, mely hálával lekötelezettnek éri magát, 's abban hazafiai örömmel egy új fényes tanúságát láthatja annak, milly valóban rokonérzésű gondoskodással igyekszik az ausztriai kormány hazánkban is minden hasznos előmenetelt a leghatályosabban gyámoítani.

(A duna-tisza-i csatorna-társaság 10dik választmányi ülésében felolvasott „szómvizsgáló alválasztmány”nak jelentése.) Az alválasztmány f. évi jul. 11én tartott választmányi üléséből kiküldetve levén, hogy a duna-tisza-i csatorna előleges költségei fedezésére alakított pénztár állapotját megvizsgálja, f. évi november 12kén a kiküldött elnök mltoz gr. Károlyi György ur távollétében gróf Dessewffy Emil ur elnöktele alatt egybeülvén, a Vodjaner S. ur által előterjesztett számadásokat minden hozzámellékelt oklevelek 's tanusítványokkal részletes vizsgálat alá vette, 's mindezeket az 1845iki junius 3káról, mint a társasági pénztár alakulása idejétől egész f. évi november 11keig a legközelebbi rendben találta.

Ezen kimutatásokból bejelenté a küldöttség a t. választ-

mányának: hogy 1845iki junius 3kaig aláíratott 58.166 pft (ezen összegben befoglaltatván a Temes megye által ajánlott, később befizetett 1000 ft is). — Az aláírási összegből befizetett 32.421 pft, fizetetlenül maradt 25.745 pft; melly összeg a pénztárnok nyilatkozata szerint azért nem hajtott be eddig, mert a befizetett összeggel az eddigi kiadások kielegíthetettek, 's mivel a pénz biztos helyeken levén, a szükség esetén minden pillanatban tőkés-kamatostul behajtható.

A fentebbi összegből, melly a kamatok kiegyenlítése által 33.571 pft 36 krra növekedett, következő kiadások mutatottak ki: Hollandiába utazásra 1379 ft 28 kr; Beszédes ur napidijára 's utazási költségeire 1266 ft 28 kr; fuvarozásokra 353 ft 46 kr; a titoknak havi fizetésére 1020 ft; föld-furatsókra 3458 ft 34 kr, tiszteletdíjakra 's Fynje utazási költségeire 10.468 ft 49 kr; könyomatásokra, levelezésekre 's tb. 133 ft 33 kr. Összes kiadás 18.080 pft 38 kr. Marad készpénz a pénztárban 15.490 ft 58 kr; a még künn levő tőke 25.745 ft; ettől járó kamat 1481 ft 40 kr; tehát a társasági vagyon mai napon tesz 42.747 pft 38 krt.

Melly összegből még Klenze Lajos 's T. Clark urak tiszteletdíjakifizetendő. — Ezzel megbízatásunkban eljárva, Vodjaner S. urnak általunk megvizsgált számadását, ugyazon aláírók névjegyzékét, kik még az általuk aláírt összeget be nem fizették, a % 's % alatt ide esatoljuk, ezen számadások helyesítését 's az illetők felmentését indítványozván. — Pest, november 12kén 1846. A kiküldött elnök távollétében gróf Dessewffy Emil m. k. Klauzál Gábor m. k. Koller Ferencz m. k. Bérczy Antal m. k. Véber János, titoknak.

Megye

POZSONYBÓL, dec. 9én. Mondják, hogy a meleg 's hideg fokának emlékezet-haladó hirtelen változásain sokakat meglepett a földindulás borzasztó félelme; mi is rettegünk, de félelmünk egészen más külforrásból ered. Midőn a természet, elemeinek rendkívüli kitéréseiben magamagát megerőlteti, az ember ilyenkor, ha a számitásain tuleső tünemények előtt lelke nem is tört meg, szárnyaszegetten vonul lakába vissza, 's a nép, mellynek bünei oly nagyok mint szenvedései, buzó imái közt magába száll. Egészen ellenkezőt tapasztalunk a nemzetek politikai életében; a szenvedélyek lélektrázó viharai közt sokszor vérpádok emelkednek, 's azt hinniök, ezen engesztelő áldozatok felett az emberek jobbakká lesznek; nem! még több vér után szomjuhoznak; az önzés bünei állandalmunk ferges kínóvái között nyíltan üzik sokszor ördögi játékokat; azt hinniök, saját tükrétől visszaborzad, nem! még konokabbá lesz. És esudalatos! midőn a közönséges életben az ember sokszora legesekélyebb eseményhez is olly kíváncsian tapad, hogy sorsa jó- vagy balfordulának titkát azokból ellessesse, 's látjuk, hogy a jóslat varázs ereje kihát többször az ily ábrándozók egész életére, másrésztől a politikai életben elfolyt a tapasztalás, hogy midőn a hazafi az ész hideg de biztos számitásával felmutatja az elhunyt nemzetek szenvedéseit híven mint hibáit, hogy okulva a multak történetén, e szenvedések 's hibáktól megójjja saját vételt, szavai felett leverőleg zúg el a népszerűség szele, 's a jósló, kinek nemzete botlási felett majd minden szívdobbanásánál egy fájdalomsepp gördül homlokára, neveltségessé tetetik, 's mi több, gúny tárgya. Ily jelenetek láttára ránk komor gondolatok neheznek ugyan, az élet szebb vonásai azonban sokkal becsesebb előtűnk, hogy sem az ember természetében elkarhozhatatnok, vagy társadalmi tévedésért, hogy boldog legyen, Rousseauval a vadonba kívánhatók vissza. És miután meg vagyunk győződve, hogy hibáink ugy mint erényeink csak a társadalomban fejlődhetnek ki, társadalom pedig nemzeti önállás nélkül alig képzhető, örömmel üdvözölünk minden egyest, minden pártot, melly e nemzeti önállást elősegíti. Ne mystifikáljátok tehát tinmagokat ti ellenzékiek, mit e gyűlésben temi hajlandó valótok, mert ignorálni a tényeket kábaság, 's az ellenzékit meggyőződés emberének keresztelni, legalább is gyengeség. Ti gyűlöltök a coquetitrozást, higyték el, mi sem vagyunk barátai, mert erős bennünk a hit, hogy mindaddig, míg szabadabb mozgásra kelt politikai életünkben magokat a pártok el nem különzendik, valamint egyrésztől a társadalmi gép mozgásának biztos irányt nem adhatni, ugy másrésztől szólásszabadságunk naponként érezhetőbb kínóvái mellett bekés reformra számitni valóságos ábránd. Neveztek el tehát a pártokat, ezt radikálnak vagy ellenzékiek, amazt conservatívek vagy kormánypártnak, ellene nincs szavunk, de a gyermeket szükség megkeresztelni, mert valamint a társadalom főirányában, jelesül a megtartás 's előrehaladás irányában egység 's szabadság, ugy a feltűnő politikai rendszerek árny- 's fényoldalaiban tiszta világosság csak így, üdv tehát csak rendezett pártok által eszközölhető. Feladásunk azonban az eredmények hü közlésében állván, midőn eszmekalászatunkért becsánatot kérünk, egyszersmind mai nap kezdődött gyűlésünk folyamáról tudósításunkat ezenel megkezdjük.

Mltoz főisp. helytartónk a számosan öszvesereglett rendek közt megjelenvén, üdvözöl beszédét azon egy részről szomorú más részről örvedetes jelentéssel rakeszté be, hogy a nemzeti ünnepegy ő fenségének betegsége miatt elmaradván, a rrk érzelmeit tolmácsolandó fényes küldöttség tiszteben nem járhatott ugyan el, az isteni gondviselés azonban meghallgatta a drága életért rettegő nemzet buzgó imáit, mert örömmel jelentheti, hogy nádor ő fensége folyvást jó egészségnek örved. A rrk mélyen érezvén a gondviselés kegyelmét, őszinte örömetek nádor ő fenségének egy üdvözölő felírásban jelentendik ki. — Gr. Pálffy István a fényes családnak egyik nagyreményű 's ritka szorgalmáról ismeretes tagja, tbeli jegyzőnek nevezetett ki. Alig hangzék el ajkairól az eskü utolsó szava, felemelkedék gr. P. J. sajnálván, hogy a közigazgatási tárgyakat megelőzőleg a rrket honunk megtá-

madt függetlenségének érdekeire figyelmeztetni kénytelen. Ő, ha már bizodalommal nem viselthetik is a kormányhoz, esendben kívánt volna élni, ha a kormány folytonos törvény-sértésével fel nem riasztaná. Valamint a tébolyodott 's megromlott ember, érdekeinek előmozdítására a legerkölestele-nebb eszközöket is megkísérti, ugy áll ez morális testületknél is, mert látjuk, hogy a kormány constitutiojához hü nemzetet önkényes kormányzás alá veti, 's a két legutóbbi eset az új kormány becsületességének igen szomorú bizony-sága. Ugyan is világos törvényeink ellenére, mellyek csupán a magyar harminczadokról szólnak, szomszéd Mosony-megyébe német vámosokat szállít be, 's ez által az ország territorialis függetlenségét sérti; indítványozza tehát, hogy ez mint sérelem az országgyűlésnek terjesztessék elő. Megvallja, hogy ezt Pozsonymegyére alkalmaztatni eszébe sem jutott volna, ha a mltoz hely.tanács Mosonymegyéhez küldött intézményében Pozsonymegyére nem kapaszkodik vala. Mintán azonban tapasztalja, hogy kormányunkban csupa önkény létezik, hogy az új rendszer által a kormány embe-rei megvesztegetettek, 's mit a Tisza-szabályozáshoz is kegyelemkép adott, nem más, mint mit a nemzetől ellopott, (a rendre-utasítás után) vagy a mit más zsebből kivett, nem látván most, mint a törvény letiprását ezelozó szándok mellett, szüntelen csak alkotmányos életünk elnyomását, ne hogy jog formáltassék, a dévényi vámot illetőleg indítványozza, hogy ő ugyan mérséklettség-ből a vámosokat kiűzni nem akarja, hanem a német vámosokat a magyar földön kutatótól szolgabíró által ellátatni kívánja, egyszersmind a nmu hitótanácsokhoz is felirandók, hogy kötelességét tegye meg, 's a vámosok kivételét eszközölje. A mennyire lehetséges, hívek maradánk a szülő szava-hoz, nemcsak azért, hogy tükröt mutassunk nemzetünknek, önszemeivel látandó, a vak felületen mint török meg a higgadt ész engesztelő sugára, hanem azért is, hogy ha az indítványozó gróf szavaiban öngyermekére ismer, megszánva e hazát, mellynek multjában olly kevés az öröm, talán magába száll. Szóltott ezután gr. F-k N. L. udv. tanácsos, 's többen mások, hatalmas szavakkal visszautasítván a gyantást, felmutatván Mosonymegyének a bécs-brucki vasutársasággal kötött szerződését, ugy a hazai törvényeket, mellyekből világosan kitetszik, hogy a külföldi hatóságok-kali értekezésekre felhatalmazott magyar fő kormányzók, a vámkezelése iránt a territorialis függetlenség legkisebb veszedelmezése nélkül az ausztriai hatósággal törvényszerűleg 's elege intézkedtek. Elmondattok, mikint ha látjuk, hogy a ezelba vett reformok minden jó akaratát mellett is a kormánynak, csaknem kivihetetleneknek mutatkoznak, akkoratlanul is azon gondolatra jutunk, hogy ennek okai sokkal mélyebben vannak, mintsem azt kizárólag hazai institutioinkban kereshetnök; hogy ennek oka nem is az erőre kapott pártok szemközti állásában, mint inkább azon szeren-esetlen ujhuzási politikában áll, mellyel az ellenzék, majd minden ténylet, melly politikai láthatárunkon felmerül — tekintet nélkül törvényre 's a törvényes gyakorlaton alapuló jogokra, felkarol csak azért is, hogy azt nem ellenpárt-jának, hanem a pártok felett álló kormánynak gyengítésére kizsákmányolhassa. Van ezen ellenzéki tulzó eljárásnak a közügy érdekében egy igen szomorító oldala, 's ez abban áll, hogy midőn az ellenzék a törvény korlátain tulcsapongva, egyenesen a véleményi önkény fellegváraiba teszi át a csatát, nemcsak önpártjának 's vele a nemzetnek is erkölcsi erejét gyengíti, hanem egyszersmind az által, hogy a kormány iránti bizodalmat is, minden áron aláánsi törekszik, a legkívánatos reformot is lehelenné teszi. A ki felegyemmel kíséri a közdolgot, 's a multat 's jövőt a jelenben nem ignorálja, annak meg kell vallani, hogy mióta a felséges uralkodó ház szárnya alá jutott e hon, különösen a vámügyi viszonyokat illetőleg soha nyiltabb eligazodási hajlam a kormányban nem mutatkozék, mint most. És mégis Pestmegye mellözve azon alkotmányos tekintetet, hogy helyhatósági végzés suppositumon okszerűleg nem alapulhat, integrítási rém alakban mutatja fel a bécs-brucki vaspálya udvarban felállított vámkezelést, tony gyanánt állítja fel a foglalást, mint valamelly possesszorátusi barázdafogást, 's a hegedző sebek azon sérelmi felületére viszi, hová elhatározólag még maga Mosonymegye sem merészlé vinni. És Pozsonymegye ez ügybeni eljárásának erkölcsi sulya hathatósbé? A melly végzésének egyik részét köztudomásra, a másik részét pedig épen tudomás hiányára alapítja. Hányszor mondatott már e hazában, hogy a törvénynek nem annyira be-tüit mint szellemét kell tekintetbe venni! Ha ezt józanul senki sem tagadhatja, Mosonymegye panasos eljárását nem lehet alaptalannak 's törvénytértőnek nem tekinteni. Ugyanis az 1715: 91dik törvényben, melly a többek közt Mosony-megye irányában Bruckot is megemlíti, a vámosok felállítás helyére nézve a kölesönösség elve törvényesen elismertetett; ezen elv az 1754ki vámrendszerben, melly az 1729: 2dik t. cz. megbízásából a nmu m. kir. hely.tanács által kamarai biztosok közbenjöttével készítettett, ő felsége által az idé-zett törvény értelmében helybenhagyatott, 's általa Pozsonyban 1754d. évben kisasszony hava 6kán költ intézménytel fogva rendszeren kihirdettetett, 's azóta hosszas 's szakadatlan szokás által megerősítettett, törvényesen ki is mondatott. Ezen kölesönösség elvénel fogva léteznek Dévényen 's Dévényfaluban ma is Pozsonymegyében vámhivatalok; nemkülönben Morva, Szilezia 's Galiczia határain. Nyitramegyétől egész Máramarosig, mellyek közül a pozsonymegyeieket illetők 1776. 's 1805dik évben minden ellenmondás nélkül állítatván fel, azóta a nélkül, hogy az ország integritása vagy a megyei hatóság szenvedett, vagy kétségbe vonatott volna, törvényes rendeltetésöknek megfelelnek. Mi több, volt eset, hogy a szolgabíró egy német vámost bizonyos kihágásért, amugy magyarosan le is vonatott, a nélkül, hogy ezt valaha az ausztriai hatóság reclamálta volna,

Bizon
köve
zöke
a né
egy
magy
czad
Bécs
is. A
met v
többs
tan a
gyébb
dó l
ezen
tetle
megs
nek
hivat
ezen
nyok
letke
és fő
benj
felov
ben a
nére
utasít
látván
berne
vissza
pedig
zetet
mellő
C
lyette
vette
előtt
küzv
fenség
nek k
tetett
közse
nádor
minde
egek
tendé
a meg
meger
bátors
mltas
valam
lászak
előg
előfor
tásra
tanács
megy
telterj
tatnék
melly
letére
melly
valato
az aze
knek
szintu
tetem
góság
ezekut
ő excl
hozza
ben a
széről
tett, r
és ter
szinte
dott d
nyílván
táran
Verde
gyéjök
4) Kra
egész
szakap
az orsz
tettek
met at
is a vé
sokról
hiányo
veszöl
jövő o
városa
gyitási
értékö
terhell
nak, a
knek
ságok
a meg
mütár
dezzé
zett vé

Bizonyos továbbá az is, bármily státusgazdasági rendszert követően a státus, a forgalom élénkítésére szolgáló eszközök szem elől soha nem tevesztheti. Ez okból látjuk, hogy a német vámszövetség részéről Hainburgban foglalatokodik egy vámhivatal, így Bécsben magában is működik egy külön magyar, és pedig magyar kir. kamara alá rendelt harminczad hivatal, a nélkül, hogy e miatt az ausztriai hatóságok Bécs elfoglalásáról aggódnak volna, vagy aggódnának most is. Annnyira súlyos-e a haza, hogy már határait egykét német vámostól is féltetnie kell! — Mind ezek ellenében a rkk többsége 19 szavazattal 17 ellenében elhatározá, hogy miután azon kormányi tett, minél fogva szomszéd Mosonméggyében a lajta-brucki vasuti állomásnál német vámszedő hivatal állították, köztudomású, 's a kormánynak ezen országos intézkedést igénylő tárgyba önkényes 's tetteles beavatkozása az ország területiális hatóságát megsértette, e tárgy mint sérelem választandó követelések utasításul adassék; a dévény-ujfalusi vámszedő-hivatalt illetőleg pedig további intézkedhetőség végett minden, ezen és más e megyékben létező ily hivatalt érdeklő irómányoknak a levéltárból leendő kikeresése mellett, annak keletkezése 's fenállása iránt teendő vizsgálatot az első alispán és főjegyző urak a törvényes bizottság 's tisztifőjegyző közbenjárásával megbizassanak. — Ezen tárggyal kapcsolatban felolvastattott gróf M—K—nak egy folyamodása, melyben azt, hogy Dévény-Ujfaluban az I. Rész 9d. czime ellenére máhái megvizsgáltattak 's utlevél hiánya miatt visszautasított, tulipán-styiben panasolja. A rkk azonban átlátván, hogy azért, mert valaki grófnak született — ezt az embernek homlokáról leh nem olvashatni — az utlevél hiánya miatt visszautasításban semmi helytelen, a panaszos vizsgálatban pedig csak azt tapasztalván, a mi e megyében már emlékezetet túlhaladó gyakorlatban fenáll, a folyamodás simpliciter mellőztetett.

CSONGRÁDBÓL. Évnyegyedek közgyűlésünk, főisp. helyettes ő nlsága elnökléte alatt, f. e. december 15-én napján vette kezdetét. Elnök ő nlsága megnyitó beszédében mindenek előtt előterjeszté, hogy azon küldöttség, mely a nov. 5-keze kitűzve volt felszázados nádori ünnepély alkalmával nádor ő fenségénél lett volna tisztelkedendő, ő es. kir. főhercezségének közbejött súlyos betegsége miatt hon maradni kényszerített ugyan, azonban e megye kebelében, minden nagyobb községekben, f. e. nov. 12-én, mint ő fensége felszázados nádori hivataloskodásának zárnapján, valláskülönbőség nélkül, minden egyházban háláünnepet tartattak, egyszersmind az egek urához, ő fensége életének még hosszú időkre kiterjesztendőségéért buzgó imák bocsáttattak. Ezután első alispán ur a megye belállapotáról tón jelentést, melyből kizemelve megemlítenek tartjuk, hogy az ingatag lábra jutott közbátorság helyreállítása tekintetéből, megyénk országbíró ő nlsága által, rögtön-ítélő bíráskodhatással ruházottat fel; valamint azt is, hogy általános közszükségnek vagy éhenhálásnak jelei nálunk nem mutatkoznak ugyan, azonban mégis előgondoskodásból azt határozottuk, hogy egyes — netalán előfordulandó — esetekben az illető földesurak segélynyújtásra felszólíttassanak, ugyszinte a nlságu m. kir. helytartó tanács is felírásilag megkérteni határozottat, miszerint e megyében felállítandó takarékmagtáraknak már régebben felterjesztett tervét jóváhagyással ellátva leküldeni méltóztatniék. — Következett a két napig tartott scontro felolvasása, melyre nézve minden nagyított, tisztviselőink becsületére mondhatjuk, hogy két vagy három jelentésen kívül, melyet megtenni a lehetlenség sorába tartozott, a többi hivatalos jelentések mind pontosan beérkeztek, holott tavál 's az azelőtti években, mig a szavakban pazar és hős ellenzékiek hivataloskodtak, mindig 30—40 jelentés maradt hátra, szintugy az adózó népek, mint az igazságkiszolgáltatásnak tetemes kárára. Az elsőség és érdem tehát, hivatalos buzgóság és pontosság tekintetében is a miénk! — Felvették ezután: 1) Gróf Apponyi György udv. másod főkancellár ő excelljának válaszirata azon üdvözölő levelünkre, melyet hozzá mult évnyegyedek közgyűlésünkől intéztünk, 's melyben a legőszintűbb érzelmeinket, a megyei közönség részéről azon bizalmas és csatlakozó rokonszeny is kifejeztett, mellyel ez, a tisztelt gróf és kancellár politikai elvei és terveihez viseltetik. — ő excelljának politikai hitvallását szinte kifejező 's annál fogva kitörő eljenkiállításokkal fogadott derék válasza iránt hálás köszönetünk jegyzőkönyvileg nyilvánítati rendeltetett. — 2) Néhai Horvát István könyvtáranak leendő megvételét tárgyzó nádori felszólítás. — 3) Verőczemegyének levele, melyben a fumei vasutnak megyéjük kebelébeni vitele pártolására hívja fel megyénket. — 4) Krasznamegyének a rrezek. — 5) Pozsonynak pedig az egész erdélyi fejedelemségnek Magyarországhoz leendő viszakapcsolása ügyében érkezett leveleik elvileg pártoltatván, az országgyűlési utasításokkal foglalkozó választmányhoz tetteket át. — Szinte oda utasított 6) Vasmegeyének a német atyafiak bevándorlásának megállítására felszólító levele is a végett, hogy miután törvénykönyvünkben, a bevándorlásokról, honosításokról, és idegenek általi birtokszerezésről hiányoznak oly törvények, melyek nemzetiségünket minden veszély ellen biztosíthatnak, azért ily törvények hozására jövő országgyűlési követelünk utasítást nyerjenek. — 7) Pest városa kórházába felveendő megyénkbeliekre fordítandó gyógyítási költségeket, a mennyiben itt azoknak valami vagyontértékű lesz, szivesen behajlandjuk, de nem házi pénztárunk terheltségével. — Ezt követte 8) gróf Batthyány Kázmérnak, az erőszakolva országosnak keresztelt védegyelet elnökének azon tartalmu körlevele, melyben a megyék és hatóságok, oly határozat hozatalára szólíttatnak fel, minél fogva a megye jövendőre minden házi szükségét, a nemzeti iparműtár részéről szolgáltatandó beföldi gyártmányokkal fedezze: erre nézve megyénknek azon már régebben keletkezett végzése újítottat meg, hogy mivel az adózó nép rová-

sára annak pénzén nagylelkűsködni nem akarunk, honi gyártmányok házi szükségünkre csak úgy vásároltassanak, ha azok szinte olyan olcsók és jóknak fognak találtatni, mint a külföldi készítmények. — A marhahus ára 12 krban továbbra is meghagyott. — Gyűlésünk esendes, de eredményes volt, mert az urak ott a másik oldalon gyéren jelentek meg! — Jövő évnyegyedek közgyűlésünk 1847-diki martiusi Sdikan, évnyegyedek törvényeszkünk pedig februar Sdikan vendik kezdeteket. — 100.

HEVES, ZEMPLEN, SZATMÁR és GÖMÖRMEGYÉK közgyűlésiről ímént vett tudósítást rend. levelezőinknek jövő számainkra tartjuk fen.

BUDAPESTI HIRHARANG. A magyar tudós társaság ez évi nagygyűlését négy ülésben végezte be, a közülsé ide nem számítva, 's az ülések ezen gyűlése mindenestire nyereségnek tekintendő, mivel annál többet halad az ember, minél kevesebbet ül. Némely kevés sikerű indítványokat mellőzve, legnevezetesebb volt azon végzés, miszerint ezutal a hadtudományi osztály is jutalmakat fog kitűzni; első kérdésül ezt ajánljuk: mikép lehet fegyver nélkül tartományokat nyerni és veszteni? Egyébíránt most is minden hártzatnál kitűnt, hogy nincs a társaságnak annyi pénze, mennyi megkívántatnék arra, hogy illón mozoghasson azon alapon, melyre építve van, 's így aztán nem csoda, ha népszerűtlen marad azok előtt, kik csak fölületesen szoktak itélni. Végre megjegyzendő, mikép ezen nagygyűlés csak abban különbözött a kisgyűlésektől, hogy ezen utóbbiakban több tag szokott jelen lenni, ha a Duna akadályt nem tesz, mert tél közepén bizony nem is kívánhatni, hogy a vidéki tagok ide utazzanak, hol a város oly különös kitüntetéssel szokta őket fogadni! — A Duna oly erősen zajlik, hogy e sorok napfényre-jöttekor talán már jégáradkapcsolandja öszve a két vátost, addig pedig csak gondolatok röppülhetnek egyik városból a másikba, mikép egy ismerősünk megjegyzé, ki alkalmasint nem tudá, hogy a gondolatok szárnyai gyakran el vannak nyírva. — A „Pesti kör“ csakugyan kiadja tervezett Körkönyvét, 's szerkesztőnek Bajzát választá, teljes hatalommal ruházván őt fel. — A „Merkur“ című magyar napilap próbaszáma Nádaskay Lajos szerkesztése mellett megjelent, 's igen gazdag tartalommal bír, mind közhasznu, mind mulattató tárgyra nézve. E napilap igen segítheti a magyarosodás terjedését Budapesten. — Györött a „Haza“ című mulattató lap Kovács Pál vezérlete mellett új évre meginduland, 's ez ismert írótól csak jót várhatni. Újság tehát elég lesz, csak ujdonságról is gondoskodják aztán a világ. — Többször tapasztaltuk már, hogy a nemzeti színház közönsége a legszomorúbb jelenetekben is hangos kacajra fakad, ha történetesen maeska sétál keresztül a szinpadon; ezt barátságos intésül jegyezzük föl azon vigjátékírók számára, kiknek műveiben a közönség nem akar kacagni; ezek ugyanis jól teendik, ha ezutal egy pár maeskat fognak zsákban készen tartani a szinfalak mögött, miket aztán azon jelenetekben ki lehet majd eregetni, melyek által a szerző a közönséget kacajra akarja bírni, és meglesz a siker! Mert ugyan miért ne tenné meg az író ezt, ha a közönség az ilyesek látásában annyira gyönyörködik? Itt egyszerűsmind ki kell mondanunk, hogy mult heten többnyire üres volt a színház, elannyira, hogy még „Dom Sebastian“ adalásakor igen sok hégag volt mindenfelé látható; nem akarjuk hinni, hogy a hideg idő a lelkesülést is kihüté, hanem inkább azt véljük, hogy a budaiak gátlótatása okozza e hiányt. — Több lapban falusi előfizetők 's mások nyugtalanokodnak, hogy némi irodalmi vállalatok, például: Csokonai munkái, Shakespeare sziművei 's at. nem jelennek meg oly rendszeren, mikép az illető kiadó könyvtárosok által ígertetett. E panasz mindenestire alapos és igen sajnos, mert az ily késkedés még inkább elidegeníti nemzeti irodalmunktól a pártolókat, kiknek száma bizonyugyis elég csekély; azonban nem szabad a könyvtárosok iránt is szerföltöt szigoruanak lennünk, mert ezek helyzete bizony nem igen kecségető. legalább sok esetben nem az. Így például, hogy egyéb részletekre ne kelljen kitérnünk, melyek elmondása által talán elők gyöngédségét sértették, csak Csokonairól meg kell jegyeznünk, teljes hitelességű adatok nyomán, miszerint e népszerű költő műveinek csinos és bizonyára olcsó kiadása oly minden várokozásan felül rosult kelt, hogy a kiadónak tetemes áldozatokat került, ki azonban mindamellett is be fogja azt fejezni, mihelyt némely akadályok elhárítva lesznek, miket leginkább egy eszuka kiadás okozott, mely külföldön jelent meg. Ne csodáljuk tehát, hogy a könyvtárosok látván, hogy ezreik a közönség részvétele miatt nem térnek vissza oly gyorsan, mikép azt az üzlet mulhatlanul kívánja, meghökkennek 's kissé lasabban látják a munkához, miután tapasztalniok kell, hogy a legnépszerűbb írókat is csak fátylas zenével és lakomával szokás megtisztelni, mig munkáikat csak kevesen olvassák és még kevesebben veszik meg. Ismételjük, szomorú, igen szomorú tényeket sorolhatnánk itt el, ha attól nem tartanánk, hogy szavaink félreértenek, és fájni fognak oly jeleseknek, kiket szeretünk, tisztelünk. Meddig Csokonai csak egy pár száz 's nem legalább is kétezer vevőre számolhat, addig ne törjük lánczát a kiadók felett, hanem inkább csodáljuk, hogy ily kártyázó, pipázó és agarászó viszonyok közt, millyenek irodalmunk fölvirágzását gátolják, meg találkozik kiadó, ki költséges vállalatot is meg merészel kísérteni. Egyébíránt magától értetik, hogy az, ki előfizetést vesz föl, ígérteit előbb-utóbb csakugyan teljesíteni tartozik, bármily nagy is vesztesége. — A nemzeti színház egy jeles tagja megházasodott, háza igen csinos és kényelmes, és kertje is el van látva, hihetőleg megválni sem fog oly könnyen tőle, mint más házasok. —

A PESTI MŰEGYESÜLET igazgató választmánya f. évi dec. 13-án tartott választmányi ülés alkalmával az egyesületi alapsza-

bályok szerint, saját köréből választatni rendelt igazgatók választásához fogvau, választmányi elnöknek báró Orczy György; alelnöknek, nagyságos Ordódy Florian; és penztár-igazgatónak, Hengelmüller Mihály urak, szavazat-többséggel megválasztattak. Közli Ritter Sándor, egyesületi útoknok.

EMBERBARÁTI SEGÉLYRE FÖLHÍVÁS. Mult hó 19-én iszonyú szél dühöngött az abauji északnyugoti hegyek tövében, midőn egyik ott fekvő Arany-Idka nevű faluban esti nyolcz óra előtt, a falu lakosai nem gyanítva, mit hoz rájuk a jövő perc, nyugalomra hajták le fejüket; tűz ütött ki, 's oly dühvel kezd pusztítani, hogy kevesebb mint egy óranegyed alatt 27 lak, csürjeikkel 's minden hozzá tartozó épülettel együtt, mielőtt elrémült lakosai csak föleszmélhetek volna, elhamvadt. Ez oka, hogy 8 ember, 's ezek közt 7 különböző koru gyermek 's egy 20 éves hajadon, több szarvasmarha 's 70 darab juh az iszonyú lángoknak martalékul estek. Az egyház, boltozatlan levén, minden beszerkezetével, iskola, paplak hasonló sorsban részesültek. Több mint 400 lélek, mely különben is csak inség és nyomor közt tengeté életét, hajlékától, kevés ruházatától és sovány földjéről nyert szük táplálékától megfosztva, ugy áll a most mindig zordonabb alakban közelgő tél küszöbén, mint ama kopár sziklára kidobott, félig meztelen gyermek, mely önmagával tehetlen, azt sem tudja, mikép védje magát az elem és éhség csapási ellen! E különben is kopár hegyek és dombokból álló vidéken, a jelen évi mostoha termés után, mit várhatnak e szerencsétlenek az őket környező szomszédoktól? marhájok 's takarmányukat veszítve, hogyan műveljék most sovány földeiket? Leírhatlan nyomoruk kétségbeesésig növekszik, ha csak távolabb lakó 's jobbsorsú embertársaik keblében e végső inség hallatára meg nem rezzen azon nemes hír, melyet részvétnek nevezünk 's kiket egyedül e buzdító részvétnel helyezett bizalom ment meg a kétségbeeséstől! — Itt a karácson szent ünnepe, mely alkalommal mindenki vetélkedve buzog övének boldogításában, vajjon ezen szerencsétlen 's 400nál több léleknek fogja-e valaki enyhíteni nyomasztó inségét? — Ezek nyomán az emberiség nevében minden tisztelettel felkértenek a hír- és divatlapok illető tek. szerkesztőségei e szomorú hír közlésére és segélygyűjtésre. — Szabad legyen itt Langmann Leo izraelitának szép tettet megemlíteni, ki, mint a szomszéd Hilyó helységnek bérloje, hajnalhasadtakor azonnal 10 zsák burgonyát küldé az illető lelkeshez e szerencsétlenek első inségök enyhítésére, kérvén, adná tudtára, hány család károsult meg tűz által, hogy kenyérrrel is segíthesse őket. Ad-jon Isten hazámnak sok ily izraelitát! — D.

AUSZTRIA.

Krakó, dec. 1. A kormány kérdést intézett a krakói kereskedőkhöz, kívánják-e, hogy Krakó az ausztriai kormánypáteza alatt szabad kereskedő-város maradjon, ugy mint Brody. Tegnap a kereskedő rend oly teletelt adott, hogy azt csak azon esetre tartja kívánatosnak, ha a kedvezmény az egész krakói területre kiterjed. Ellenkező esetben inkább a bizodalom többi városaival egyenlő lábra kívának tétetni. Hatósági és jogi szerkezetünkben eddig még semmi változás nem történt 's régi alkotmányunk hír szerint meg fog maradni. Tehát még folyvást a régi kormánytanács és rendőri igazgatás alatt állunk, oly különbséggel, hogy ezek most „császári királyi“—aknak nevezik magokat. Mondják azt is, hogy a Varsó nagyhűség ideje óta nálunk élő Code Napoleon is meg fog törvénykönyvül hagyatni. Az alsó osztálynak nagy könnyebbségére szolgál, hogy a rendőri igazgatóság a legszükségesebb élelmek árát kiszabta. F. dec. alatt a marhahus ára 11 garas, egy fűs fontoszezipőé 6 garas (egy krakói garas=1/3 v.kr.)

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANNIA. Az angol sajtó legújabbban azon hirtel foglalkozik, hogy Lajos Filep europai congressus összejövetelét kívánja, miszerint annak a Montpensier-házasság iránti körülményeket 's at. előterjesztesse. A francziák királya visszautasítja azt, mond az Observer, mintha ő Anglia irányában hűtelenül cselekedett, 's azáltal a világbéke egyetlen biztosítékát, az Anglia és Franciaország közti barátságos viszonyt elrontotta volna. Egyszersmind fájdalmat és megütközést nyilvánítja az iránt, hogy ellene Victoria királyné kormánya emeli ezen vádat, mely ha alapos lenne is, ugymond, ő mégis joggal bír, congressust kívánni, hol europai háborúnak, mint Anglia elidegenítése következményének, lehetőségét elhárítani lehetne; és az ügyek jelen állását oly nyugtalanítóan tartja, miszerint tanácsba összegyűlni egész Europa kötele. — Az Examiner szerint Lajos Filep a krakói kérdést emeli ki ama megkeresésében és arra figyelmezteti az északi hatalmasságokat, hogy ő a békét mindvégig fentartani törekvendik ugyan, de hogy a francia szabadelvű párt csak az ő halálát várja, miszerint a rajnai balpart iránt ismét zajt csapjon, arra hivatkozva, hogy az északi hatalmasságok Krakó eltörlése által magok szegtek meg a bécsi szerződéseket. „Ugy hiszszük, mond az Examiner, Lajos Filep ez előadása állapotáról lényegesen igaz. Dynastijának idővel bekövetkehető ingadozása nem méltó ugyan a sajnálatra, azonban valóban jó lenne-e, Europa és Angliának vele a jelen körülmények közt congressusban egységére lépni, az más kérdés. — A Britannia régi notájára tér vissza, mely szerint a szárazföldi cabinetek és nemzetek nem méltók, hogy velők a dus és nagylelkű Anglia foglalkozzanak, 's azt tanácsolja a lapoknak, szünjenek már meg, ama fait accompli körül szót szaporítani. „Krakó lakosainak, mond, hihetőleg jobb dolguk leendő Ausztria, mint saját zavargó és okatlan köllökrespublicájok alatt. Mi bizonyára nem vagyunk barátai a kényurias hatalomtöklénynek, de az üres és kisszerű

*) Orommel tesszük és részünkről az aleirást 6 pítel megkezdjük. — S x o r k.

pártoskodásnak semmi tisztelete. Ha Franciaország lengyel keresztábrorot akar kezdeni, ám tegye!

FRANCZIAORSZÁG. Nov. Skaig még semmi bizonyost nem lehetett tudni a kormány Krakó bekebelezése elleni (állítólag dec. 6-án elindított) diplomatikai izenetéről az északi udvarokhoz. A J. d. Débats mélyen hallgatott, a többi miniszterpárti lapok, a Revue des deux Mondes, a Revue Nouvelle, La Presse és az Epoque erélyes és fenyegető tiltakozásról beszéltek; ellenben a színterministeri Portefeuille, hírszerint fensőbb sugallat után, érvénytelenné törökve ez állításokat tenni egy czikkkel, mely utolsó számunkban a parisi dec. 6-ai levélben is meg van már említve. A Portefeuille sajnálja, hogy Guizot ur korábbi kamarai nyilatkozatai után Krakó bekebelezése ellen tiltakozni kénytelen volt, és hogy Palmerston lord szinte parlamentarist nyilatkozata után hinnie kellett, hogy Anglia esatalkozni fog a közös ellenmondáshoz. „Melly reményében megcsalatókzván, az angol cabinet önálló tiltakozása után ő is kénytelen volt hasonlót kibocsátani, nehogy azt mondhasa az ellenzék, hogy Anglia nélkül semmit tenni nem mer. Ehez képest engednie kellett a szomorú szükség parancsolásának (subir l'empire d'une facheuse nécessité), szomorú szükségnek mondjuk, mert a jelen körülmények közt a tiltakozás minden haszon és jelen-tékenység nélküli cselekedet. Jobb lett volna, ha nem kellett volna tiltakozni. Krakó bekebelezése ellen mit sem lehet tenni; ellenkezőt állítani merő hőbortosság (extravagance), és egy nagy kormányt mindent meg kell fontolna. mielőtt legalább is hasztalan lépés által politikája jövendőjének ártana.” Ezek után a Presse ellen fordul a kormány szellemében szerkesztett hetilap; s annak állításai ellenében azt mondja, hogy az „izenet” nyugodt és mérsékelt jellemű, a helyzetet meg nem rontó és a jelen nehézségeket nem bokrosító; jelesen, hogy Guizot ur az 1831-ki bekekeztések gyuloltebél véghezvitt juliusi forradalomra névelmezteti az udvarokat és arra, hogy a juliusi győztesek lezbátrabb és erősebb része ama bekekeztéseket szétszaggatni volt kész.

de a király kormányának egész szelleme mindaddig azoknak fentartására vala irányozva, és Franciaország 1830 óta mindig lelkiismeretesen tisztelte azokat. Guizot ur tehát annál nagyobb megütözését nyilváníta, hogy e kötesekől egy másik oldalon teret most el, mit, véleménye szerint, a szükség koránsem parancsolt. Franciaország kormánya mindemellát a bécsi szerződéseket az europai egyensúly alapjának fogja ezentul is tekinteni, és el van határozva, azokhoz nem nyulni. — Ez volna a francia tiltakozás lényeges tartalma: s azal a Portefeuille tökéletesen meg van elégedve. Ha ellenben a Presse állította szellemben volna szerkesztve, ugymond, ha t. i. az állna benne, hogy Franciaország ama szerződések által magát megkötöttnek már nem érzi, akkor a tiltakozás a legvakmerőbb, legesz-telenebb lépés fogott volna lenni, a bölcsesség és ügyesség egész dícsőségét megsemmisíthető (qui suffisient à détruire toute une réputation de sagesse et d'habilité). Bármit mondjon a Presse, a Portefeuille nem hiszi, hogy oly okos statusferu mint Guizot ur, egész Európának oda dobja a keztyut. „Oly nyilatkozvány után, melytől a Presse állít, nem maradt volna egyéb hátra, mint 600 ezer emberrel nyomulni a Rajna, az Odera és a Visztulához. És a daczolásra a hatalmasságok 120 millió lakosával meg az Angliával visszavonás pillanata válszátnekt! Mily öröme lenne Palmerston lordnak, kinek parlamentarista állása, fájdalom, biztosabb, mint kívánók, ha Guizot urat egész Európával összevesze látná! Nekünk sokkal jobb a véleményünk Guizot urról, mond végre a hetilap, hogy sem őt ily hibába esni képesnek tartanók.”

Paris, dec. 9. A tiltakozás minősége iránti véja a Portefeuille épen nem kétértelmű elődása után befolyatának lát-szott lenni. Időközben azonban újra és kettős hevességgel tört ki igen valószínű, hogy mind a béke mind a hadhíresztelők azon egy „jó forrásból” merítnek. Guizot ur és a „rendszer” igen rossz helyzetbe jutottak. Minden oldalon azt állítják, hogy a francia kormány bizonyos tekintetben előre belégyezett volt a

krakói eseményekbe. Ezt bizonyító okok nincsenek ugyan, de a hiedelem általános. A „rendszer” tizenöt év óta akép működött, hogy ily hiedelem természetessé lett. Amde ily nézet sért, és azt a kormány lerazni szeretné magáról. Mí-dön tehát a kormány egyrészt erélyessé színében szeretne feltűnni, másrészt szelid engedékenységet szímet szükség ma-gára öltenie. A tiltakozásnak tehát két színe leend, a bá-torság és alázat, vilétség és annak színe, mi ezzel ellenkező. A kormány talán soha sem volt ilyen zavarban, mióta létezik. ki fogja-e a külszin rántani, az a kérdés. Csaknem ugy lát-szik, hogy e kettős színek épen ellenkező hatása lesz, mert azok, kik fenyegetést nem akarnak, a tiltakozás bátor részét fogják fódolognak tekinteni, azok pedig, kik komoly nyilvá-nítást kívánnak, annak alázatos mellékletét.

A Courrier français ezen egész tiltakozást merő komédiá-nak nevezi, s azt mondja, hogy bármily fenhéjazó hangon beszéljenek Thiers és Molé lapjai, ők sem eselekedtek volna másképen.

PORTUGALIA. Londonon át dec. 2-ig terjedő lissaboni tudósításaink vannak; Saldanha körülvette Santarem-et, hol das Antas 3000 emberrel állott; Macdonnell tábornok Bra-gában dom Miguelt kiáltotta ki.

MEXIKO. A Times azon tudósítása, hogy Santa Ana két millió dollárt az angoloktól elszedett, alaplatan volt.

EGYVELEGE. Mi az a fait accompli? A hildburghauseni Dorzeitung ezt így fejti meg parlagi olvasóinak: A fait ac-compli boszantó dolog, mellynél, ha már megtörtént, nincs egyéb hátra, mint magában megelőldni, Köpönyeg alatt öklöt mutatni és nyugodtan ezt mondani: „A megtörtént dolgok-ról a legjobbat kell beszélni, s előadódó alkalommal szinte megtenni a maga fait accompli.” Egyébiránt a fait accompli csak nagyon nagy uraknak vannak megengedve, még a bírák uraimkat is kizárva. Birócsányoknál néha még megyárják.

Gr. Dessewffy Emil vezérlete mellett szerkeszté Szenvey József. (Szerkesztőségi szállítás úri-utca Horvath-ház 539d sz. a. 1 em)

Hivatalos közlések.

Birói árverés. (1, 3)

T. n. Szathmár megyében tájolti Nagy Pál urtól bírói ítélet következtében zár alá vett, alább megnevezett helyeken fekvő birtokok u. m. a. eszengeri és p. jánosi; 1837. évi martius hó 10-ik és 11-ikén; az angyalosi; azon hó 12-ikén; a pocsalmi és tyukódi; azon hó 13-án; józsefházi; azon hó 15-ik napján fognak árverés útján, a helyszínen eladni Pécsyfalusi Pechy Ignúz fősolgabíró által.

Váltótörvényszéki idézés. (3, 3)

Czecz Antal és Gergelyfy Gergely Erdélyben Désen lakó alpereseknek, az ellenök Maold Joakim által, 1200 p. flos válto iránt indított ügyben idézetésük iránt, az illető hatóságól, az ez iránt ki-tűzve utó időig válasz nem érkezvén, a nevezettek az említett ügynek tárgyalása végett jövő 1837. évi januar 5-ik napján reggeli 9 órakor a váltótörvényszék előtti megjelenésre ezennel idézetnek. Költ Pesten a kir. e. b. váltótörvényszék 1836. december 7-én tartott üléséből.

C s ó d. (1, 3)

A' tiszavölgyi társulat által jövő tavaszon folytatandó, részint több pontokon megkezdendő vizszabályozási munkákhöz tizenkét ezer darab targonca szükséges, mire névze vállalkozni szándékozik ezennel fölhevátak azoknak kiállítás a' elszállítása iránt szerződni következők föltételek alatt u. m.

1) Vállalkozó köteles a' targonczákat mind minőségére, mind súlyára névze mind különösen a' vasalásra nézt teljesen a' nálam megtekinthető s' nekje egy példányban átadandó pecsétes minta szerint kiállítani.

2) A' targonczákat köteles az egyes tiszaparti állomásokra elszállítani, s a' társulat biztosainak átadni. Ezen állomások leendnek: Tiszaujka, Tiszakörök, Vasáros-Namény, K. Lónya, Csap, T. Tarkány, Tokaj, T. Dob, Fűred, Nagykürű, Szolnok, Alpár, Csongrád; az alsőbb vidékekről már gondoskodva van.

3) A' szállításnak felében jövő 1837-ik évi majus hó 1-5-ö napjáig, másik felének pedig junius hó végeig okvetlen teljesíteni kell.

4) Vállalkozó a' fenkített egyes állomásokra megkivántató mennyiségéről februar hó közepéig tudósítást nyerend.

5) Vállalkozni szándékozó köteles a' kiállítás s' szállítás biztosítására s' azonkívül a' szállítási pontatlanság által hársolható bármely károkra névze elegendő kezességét kimutatni, vagy oly kezeszt állítani, kiben a' társulat teljes biztosságot találhaszon.

6) A' társulati szerződvény minden esetre a' pesti váltótörvényszék bírósokdása mellett áru-szállítási szerződvény alakjában fog köttetni, 400 darab arany vinculum mellett.

Vállalkozni szándékozó a' legalsó ár iránt írásbeli ajánlatukat, lakásuk, vagy illetőleg szállásuk helyének följegyzése mellett, pecsétjük alatt 1837. évi januar hó 12-ik napjáig aliorthoz (Zrínyi-utca Uimann-ház 242-ik szám első emelet) a' vetlen beküldjék. Későbbi ajánlatok figyelembe vételni nem fognak. — Költ Pesten december 16-án 1836.

A' tiszavölgyi társulat központi választmánya megbízásából Kovács Lajos a' tiszavölgyi társulat központi igazgatója.

Csöd tölgyfa-szállítás s' ács- és kőműves-munkára.

Zemplén megyei szabad Sáros Nagy- és Kis-Patak városai között a' Bodrog vízén álló 141 újítandó levén, kivántatik ahöz 1) 12 darab 10 öl hosszú 18 ujjnyi vastag-, 2) 12 darab 8 öl 3 láb hosszú-, 13 ujjnyi vastag-, 3) 18 darab 9 öl hosszú, 16 ujjnyi vastag tölgyfa; a' kik ilyen mineműségű egyedséges fákat szolgáltatni vállalkoznának, 1837-ik április 1-5-ö napjára a' n.-pataki városnál tartandó árlejtésre meghívának. Valamint ha jó biztosságú ács-mesterek az egész hídépíté: kellő fak szolgáltatókkal együtt felváltatni akarnak, e' részben is az árlejtés ugyan akkor megproballaták; mint végre ha előleges megvizsgálás után kőboltozatokra építése a' hídnek lehetősé mutattokik, e' részben is az árlejtés utáni vállalkozás a' megirt napon tartatik. Felszólítottanak tehát az illető mesterek, hogy előre megvizsgálván a' híd helyzetét, a' vállalkozás idejére magukkal számot vetve s' biztossági állapotjukat igazolva jelenjenek meg. (1063) (1, 3)

Angol társalgási estélyek.

Mintán közönségesen el van ismervé, hogy az angol nyelvű tudomány a' művelt rendre névze mulhatatlanul szükséges és a' tapasztalás bizonyítja, hogy a' rendszerint oktatás által a' tanulók sem-mikép sem adatik elegendő alkalom a' kiejtés kívánatos készségeit és helyességét sajátjára termi, ennél fogva de Lambert E. L. ur többoldalú felszólítások következtében e' szükségét angol tár-salgási estélyek által kívánja teljesíteni s' így az angol nyelv és literatura kedelőinek tartos és kellemes gyakorlatot ohajt szerezni, mi által az ékesebb és szabályosab társalgási nyelv a' leg-jobban előmozdítható. — De Lambert E. L. ur (a' budapesti gimnásiumban angol nyelv és literatura rendkívüli tanára) maga levzen szerencés ez estélyt vezetni és pedig tulajdon lakásán (Pest fölt mellett tükör-utca, Fezl-féle ház 1-5-ö emelet) a' hol az estély, e' téli időszak alatt, minden kedden, csü-törtökön és vasárnap esti órákban u. m. 7 órától 7-ig, 1837. évi januar 2-án szombaton kezdve, fog tartatni. Körülményesb értekezés kapható a' fenit lakáson és Geibel ur könyvkereskedésében Kristófféren, hol az aláírási iveau nyitva állnak.

Lotteria-kiszások.

Table with lottery results for Bécsben and Kassa. Columns include location, date, and amounts. Bécsben dec. 16-án: 61, 70, 50, 69, 15. Kassa dec. 10-án: 73, 70, 25, 54, 64. Also includes results for Nemzeti színház, Dec. 18-án (Pénteken), Dec. 19-án, Dec. 20-án, Dec. 21-én.

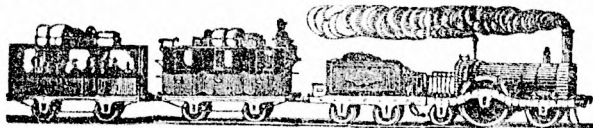
Gabonaszár váltó garasokban.

Table with exchange rates for various locations. Columns include location, date, and rates. Locations include Tiszabücs, Kötszergo, Hova, Árpá, Zab, Kőrörláze. Dates include Dec. 18, 19, 20, 21.

Statuspapirosok és részvények árkeleto.

Table with bond and stock prices. Columns include location, date, and prices. Locations include Bécs, Pest, Szombathely. Dates include Dec. 1836, Dec. 1837.

(1032)

Temesvár-szegedi vasut-társaság.

Azon véletlen következmény, hogy a' dícséretesen ismert és hiteles „Klein Testvérek” czimű kereskedőháaz az inenső temesvár-szegedi vasut társulatnak élón állott, ugyszint az eddig alart vasut-részvényeknek nevezetes száma az ideiglenes választmányt oly kellemes állapotha helyezé: melly szerént azon t. cz. urakat, kik aláírási iveau részvények gyűjtése végett átvenni szives-kelek, ezennel felszólítja, hogy az aláírási iveau, az alart részvényekkel együtt, f. évi december 15-től fogva berekesztőleg ugyanazon hó utójáig az ideiglenes választmányt megöltötassanak beku-tudni. — Egy utal az összes részvényes urak 1837. évi januar fődik napján delélti 10 órakor a' városi nagyobb teremben tartandó közgyűlésre illeken meghívának oly hozzáadással: miszerint ugyan-azok, az előmunkálatokra megkivántató 20%-os részletfizetést, f. évi december 15-ik napjától fogva utósóig, a' helybeli takarékpénztár iródájában teljesíteni sziveskedjenek. — Költ Temesvártól 1836. évi november 23-án temesvár-szegedi vasut-társaság részéről ideiglenes választmányi ülésből.

Hirdetmény. (2, 3)

Szabad kir. Buda főváros tanácsa köztudomásra adja: hogy miután a' császári kir. apostoli felsőgo a' e' városban fizetendő közevati vám-, legelői bér-, vásárjogi bér-, helypénz- és partjogi díjakat újra meghatározni és a' közevati vám, legelői bér, vásár-jogi bér és helypénzi díjaknak ezüst pénzbeni, a' partjogi díjak pedig váltópénzbeni szedhetését leg-kegyelmesebben megengedni méltóztatott; — azon díjak 1837-ik évi januar 1-5-ö napjától kezdve hely-benhagyott és az illető vám-házakban szabad bete-kinthetése végett felszegezzet árjegyekek szerint a' közevati vám hasznóból ur által szedetni fognak. Költ Budán 1836. évi december hó 11-én tartott tanács ülésből.

Figyelmeztetés.

A' magyar kereskedelmi társaságnak f. december 23-kára hirdettet rendkívüli közgyűlése, e' napon, delutáni 4 órakor, a' nemzeti casino teremében min-den esetre meg fog tartatni, mire a' társaság t. cz. részvényesei ezennel figyelmeztetnek. Pesten dec. 21-én 1836.

M. kereskedelmi társaság igazgató választmánya.

(1071) (1)

Hírtelítés. (1)

Míddén én alolirt mély tisztelettel értesitem a' t. cz. közönséget, hogy néhai édes atyám Pentsch Gáspár fűszer- anyag- és festék-kereskedésének (Pesten a' „fehér kutyához” az evang. iskoláépület átellenében) sajt nevem alatt tovább vezetését egészen átvávettem, egyszersmind alázattal kérem, hogy az eddig tapasztalt bizodalommal és szives részvétellel engemet és a' nevezett kereskedést ezután is megítéselti méltóztatssék.

Pentsch János a' „fehér kutyához” czimzett fűszerkereskedés tulajdonosa.

A' Szeged-kecskeméti vasut társaság.

az előmunkálatokra, a' meanyire szükséges leend 20%-os részlet fizetést határozván; fölzállítottának illeken a' t. cz. részvényes urak, hogy ez uttal e' részlet fizetést 1% erejéig, Szegeden Kőrösi József pénztárnoknál 1837. évi januarus 10-étől 15-éig teljesíteni sziveskedjenek. Költ Szegeden 1836. év Karácson hav 14-ikén tartott választmányi ülésből. (1075) (1, 3)

Deutsch A. és W. Szegeden,

ajánlják jólrendezett posztó-, vászon-, kéz-mű- és selyem-trakturákat, ugy nagyban mint kisebb részletekben, a' lehető legutányosb árt. (729) 22, 24)

Tulajdonos Borsos Márton. — Nyomatja Landerer és Heckenast Petsen.